

Rapport 2 fra programsensor

Navn: Geir Davidsen

Programsensor ved:

*Griegakademiet – institutt for musikk
Det humanistiske fakultet*

Studieprogram:

Bachelorprogram i utøvande musikk eller komposisjon

Oppnevnt for perioden:

vår 2013 til høst 2015

Rapporten gjelder høst 2013

Denne rapporten, delrapport 2, er en evalueringa av *mål og emneportefølje* til Bachelorprogram i utøvande musikk eller komposisjon. Delrapport 1 var en evaluering av programmets profil med fokus på læringsutbyttebeskrivelser og vurderingsformer, og undertegnede gikk inn på momenter på emnenivå, hovedsakelig med fokus på utbyttebeskrivelser. Målet med denne rapporten er å gi et eksternt blikk på studieprogrammets fagsammensetning og speile det mot studiets målbeskrivelser. Rapporten forutsetter at leseren har satt seg inn i delrapport 1.

I studieplanen er det formulert følgende mål for studiet:

Bachelorprogrammet har som mål- å utdanna utøvande/skapande musikarar til profesjonelt virke.- å gje ei utdanning som kvalifiserer til vidare studium innan utøvande/skapande musikk.- å gje ei utdanning som kan integrerast i andre utdanningar og arbeid innan fagområdet musikk.

Dette er en relativ rund målbeskrivelse som passer godt for en så fleksibel studieplan som det her er snakk om, med tre hovedretninger og stor grad av spesialisering gjennom valgfag i andre avdeling.

Studieprogrammet har samme grunnoppbygning uavhengig av hvilken studieretning man velger, et skjematisk oppsett av studieløpet ser slik ut:

År	Utøvende fag		Teorifag/Valemne		
1	Hovuddisiplin 25 stp.	Støtte- disiplin 5 stp.	Musikkteori I 15 stp.	Musikk- Historie 10 stp.	(høst) Akade- misk skrivning 5 stp.
2	Hovuddisiplin 25 stp.	Støtte- disiplin 5 stp.	Musikkteori II 15 stp.	Musikk, kultur og samfunn 15 stp.	
3	Hovuddisiplin 30 stp.		Valemne 30 stp.		
4	Hovuddisiplin 30 stp.		Valemne 30 stp.		

Obligatoriske emner

Det foreligger separate emneplaner for de fleste obligatoriske emner i alle tre studieretninger. For eksempel består *Hoveddisiplin 25 stp. 1. år* av:

- Hovudinstrument klassisk 1 (MUG140) for klassiske studenter
- Hovudinstrument jazz 1 (MUG142) for Jazz-studenter
- Hovuddisiplin komposisjon 1 (MUG144)

Emner som er felles for studieretningene er:

- Akademisk skrivning (MUG 119)
- Musikk, kultur, samfunn (MUF101)

Utøvende hoveddisiplin, med utøvende støttfag, står for halvparten av studiepoeng samtlige studieår. I første studieår kan studenter på klassisk retning velge mellom tre varianter av utøvende støttedisiplin:

- Utøvande støttedisiplin, bruksklaver, notebasert (MUG150)
- Utøvande støttedisiplin, bruksinstrument, akkordbasert (MUG151)
- Utøvande støttedisiplin, klassisk klaver (152)

Studenter på studieretning jazz kan velge mellom MUG151 og *Utøvende støttedisiplin trommer/rytmikk* (MUG153). Studenter på retning komposisjon må ta MUG150.

De obligatoriske emnene virker å i stor grad ta hensyn til de forskjellige studieretningenes faglige særegenheter og behov. På emnenivå finner man en del sammenfall i formuleringer av mål, noe som virker logisk i forhold til studieplanens overordning. Så er det supplert med mer studieretningsspesifikke mål. For eksempel har Klassisk og Jazz mange sammenfallende mål under *Hovedinstrument*, men gehørspill/improvisasjon står sentralt i jazzretningen og er utelatt i klassisk retning.

På emnenivå er det godt samsvar og konsekvent språkbruk i målformuleringer. Innen hver av de tre studieretningen har *Hovedemne 1-4* samme formuleringer på mål for studiet. Dette er et fint grep ut fra en helhetstanke i studieplanen. Hvis det er viktig å skille hvert emne i forhold til nivå, slik man gjør med læringsutbytter i kvalifikasjonsrammeverket, kan man se for seg at også målene for hver del beskrives forskjellig og noe mer gradert.

Fordeling av teorifag på første og andre studieår består i hovedsak av emner og innhold man normalt forventer å finne på en utøvende Bachelor i musikk. Faget *musikkteori I og II* inneholder fagområdene satslære og hørelære for klassisk retning og komposisjon (MUG107 og MUG 108), og *fagområdene gehør/improvisasjon og arrangering/komponering for jazz* (MUG 110 og MUG 111)

Det gis to varianter av musikkhistorie:

- musikkhistorie klassisk for utøvende klassisk og komposisjon(MUG117)
- Musikkhistorie jazz (MUG118)

Det er særlig to områder innen teorifag der studieprogrammet skiller seg fra lignende programmer: *Musikk, kultur, samfunn* (MUF101) og *Akademisk skriving* (MUG119).

Musikk, kultur, samfunn framstår som et dannelses- og refleksjonsfag for musikere, som virker å inneholde fordypningsarbeid omkring eget virke som kunstner og utøvende musiker. Det tar mål av seg å gi innblikk i sammenhengen mellom fagområdene i studiet, samt musikkens rolle i samfunnet.

Akademisk skriving er Griegakademiets variant av en ExFak, et allment kurs i vitenskapsteori. Målet med emnet er å gi studenten teoretiske redskaper til bruk i studiet og i yrkesliv. Studiet er knyttet til musikkhistorie og kunnskapen fra kurset ligger til grunn for veiledning og vurdering i oppgaveskriving. Dette viser at man i innledende del av studieløpet er opptatt av at studentene skal ha et reflektert, refleksivt og kunnskapsbasert forhold til eget kunstnerisk virke, samt å inneha evne til å se seg selv i et større samfunnsbilde. Disse valgene er med på å klargjøre studentene for en videre vei i academia og kan fungere som en første innføring i arbeid knyttet til kunstnerisk utviklingsarbeid.

Valgfag

Studieprogrammets to første år består i stor grad av obligatoriske fag. De to siste årene er betydelig mer åpne, og her kan studenten velge blant en relativt stor rekke fag ut fra egne ønsker og interesser.

Liste over valgemner ser slik ut:

Emnekode	Emnetittel	SP
MUG105	Music in World Cultures	15
MUV211	Ensembleleing korps	30
MUV214	Ensemblefordjupning/Kammermusikk I	10
MUV215	Ensemblefordjupning/Kammermusikk II	10
MUV221	Musikkformidling	15
MUV225	Akkompagnement I	10
MUV226	Akkompagnement II	10
MUV227	Bi-instrument A	10
MUV228	Bi-instrument B	10
MUV229	Bi-instrument påbygging	10
MUV242	Barokkmusikkens historie og idégrunnlag	15
MUV243	Musikkdramatikk	10
MUV244	Samtidsmusikk	10
MUV246	Tidleg musikk, ensemble I	10
MUV247	Tidleg musikk, ensemble II	10
MUV248	Tidleg musikk, ensemble III	20
MUV271	Liturgikk og hymnologi	10
MUV272	Liturgisk orgelspel	10
MUV273	Korleing	10
MUV275	Liturgisk improvisasjon	10
MUV276	Arrangering/Instrumentasjon	10
MUV277	Kontrapunkt/Generalbass	10
MUV280	Popular Music Studies	15

Samtlige valgemner har mellom 10 og 30 studiepoeng, de fleste har 10 og 15 poeng.

Man kan i studiet kvalifisere seg som kantor i Den norske kirke ved å velge relevante valgemner på tredje og fjerde studieår, blant annet *korleing*, *liturgi og hymnologi*, *liturgisk orgelspel*, *liturgisk improvisasjon*. Det forutsetter at man har orgel som hovedinstrument.

I tillegg til valgemnene har man muligheten til å ta *praktisk-pedagogisk utdanning* på 60 studiepoeng som kan inngå som valgemne i bachelorgraden.

Studieprogrammets åpne målformulering blir ivaretatt gjennom det store tilfanget av valgfag. Man kan se for seg at studenter kan velge fag innen en fagretning for å spesialisere seg, eller velge fag innen forskjellige fagområder for å få en bred grunnkompetanse, for eksempel kunnskaper om bi-instrumenter og flere sjangerfordypninger. Man kan, som eksempel, med utgangspunkt i mål og i emneporteføljen se for seg følgende karrieremuligheter etter fullført Bachelorstudium:

- Musikkpedagog (med integrert PPU)
- Kantor (valgfagpakke)
- Komponist/arrangør
- Arrangør/produsent (krever trolig tilleggsutdanning)
- Selvstendig næringsdrivende/freelance
- Utøvende musiker
- Administrator/leder (krever trolig tilleggsutdanning)
- Ensembleleder

Studentene som begynner på et utøvende studium kan tenkes å ha ganske forskjellige ambisjoner og ønsker for hvor de vil med sine studier. Selv om mange har ambisjoner om en rent utøvende musikerkarriere, vil mange komme til å arbeide innen andre deler av fagfeltet. Mange har gjerne en sammensatt hverdag, der utøvende virksomhet, pedagogisk aktivitet, ensembleledelse og administrasjon utgjør en helhet. Samtlige studieretninger ivaretar muligheten til å opparbeide seg en bredere kompetanse. Det er et marked for allsidige musikere og musikkpedagoger innen klassisk og jazz/rytmisk og innen mer musikkteoretiske emner.

Om man leser emneporteføljen med tanke på utøvende fordypning, kan man for eksempel finne følgende spesialiseringer.

- Orkestermusiker (ikke valgfag, kan leses inn i hovedinstrument 1-4)
- Samtidsmusiker
- Gammelmusikk-utøver
- Kammermusiker
- Jazzmusiker/rytmisk musiker
- Kirkemusiker
- Repetitor

Det omfattende valgfagstilbudet, sammen med fagene *Akademisk skriving* og *Musikk, kultur, samfunn*, er i stor grad med på å gi studieprogrammet sin særegne profil: et fleksibelt studieprogram som i tillegg til individuell valgfrihet, stiller store krav til faglig kompetanse og evne til å artikulere og reflektere rundt eget kunstnerisk virke.

Arbeid med videreutvikling av programmet

Programsensor har i foregående rapport formidlet at det ville være en fordel om emneplanene kunne redegjøre for *anbefalte* forkunnskaper innen hvert valgfag, og hvilke fag man er kvalifisert til å ta som følge av retningsvalget på studiet. Slik

dette presenteres i dag under *studieløp*, er det ikke forskjell på måten valgtilbudene presenteres i de forskjellige stilretningene, de blir listet opp likt tre ganger. For eksempel er *Barokkmusikkens historie og idégrunnlag* (MUV242) satt opp som et mulig valgemne for studenter på jazz, men når man ser på krav til forkunnskaper, må man ha gjennomført *Musikkhistorie klassisk* (MUG117), noe som ikke er en del av jazzretningens studieportefølje.

Avsnittet *Tilrådde valemne* i studieplanen er med på å opplyse hvilke valgemner som krever opptaksprøve eller andre dokumenterte forkunnskaper. Det foreslås at dette avsnittet tas som utgangspunkt for et arbeid med å tydeliggjøre hvilke retningsvalg som kvalifiserer til de forskjellige valgfagene.

Programsensor opplever i hovedsak studieplanen som meget god. Den har i seg en "grunnskolering" på de to første studieårene og en stor fleksibilitet i de to siste årene. Dette gjør planen framtidsrettet og man kan se for seg at den kan fungere som fundament i møte med framtidens krav til kompetanse og et arbeidsmarked i endring. Det er sannsynlig at arbeidsmarkedet i fremtiden vil ha størst vekst utenfor institusjonene, og derfor vil det være nødvendig og klargjøre studentene for å kunne bygge egne rom for kunstnerisk utfoldelse.

I *Kulturutredningen 2014* kan vi finne følgende tilrådinger:

(...)Etter utvalgets oppfatning bør utfordringene med kunstneres levekår møtes med en todelt strategi hvor man hever kvalitetskravene i de eksisterende stipend- og prosjektstøtteordningene for kunstnere, slik at det gis mer til færre, samtidig som man styrker virkemiddelbruken som bidrar til at flere kunstnere kan leve av egne kommersielle inntekter.

Utvalget mener perioden fra 2005 fram til 2014 har fungert som en oppbyggingsfase for den kulturelle infrastrukturen i samfunnet, med store satsninger på bygg, scener og organisasjoner. De ser nå en dreining mot å øke produksjonen av kunst og kultur og et økt fokus på aktiviteter som kommer publikum til gode.

Flere av tilrådingene i kulturutredningen taler for et større fokus på kvalitet og på publikum. Fagområder som *publikumsutvikling*, *musikkformidling*, *artistutvikling*, *kunst på digital arena* vil komme til å bli sentrale kompetanser for morgendagens musikere og musikkarbeidere.

I et kontinuerlig arbeid med studieplaner bør man ha flere fokus. Det åpenbare er at kandidatene skal gjøres i stand til å fungere på et arbeidsmarked. Man skal også kunne tilrettelegge for en videre vei innen academia, til master, PhD eller KU-grader. Det som kan komme i bakgrunnen er at man som institusjon representerer en viktig kulturaktør med et samfunnsoppdrag ut over "markedet". Man bør, også i studieplanarbeid, ha med seg perspektiver som dreier seg om i hvor stor grad man greier å ivareta kunstens selvstendighet og egenart, og ikke bare fungere som samfunnsbygger eller nytelsesmiddel. Kunstfagene har egenverdi som er større enn nytteverdi, og vi trenger framtidige kunstnere, musikere og komponister som skaper nye kunstneriske erkjennelser.